

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

къ III.

Шамокінъ, Па. Четвергъ 12 го Грудня 1895.

Число 40.

Шамокінъ 12. Грудня.

ВЪ СТАРОМЪ КРАЮ ТА- НЬО МОЖНА КУПИТИ ДОБРИ ГРУНТА.

Дуже багато нашихъ лю-
ди працює ту въ Америцѣ,
те, щобъ зложити гроші.
рунту до старого краю,
объ купити тамъ кавалокъ
ля. Богато есть такихъ,
о вертають зъ заробле-
нъ грошемъ и тамъ на-
вѣи купують, а водтакъ
стають назадъ до Амери-
ки, щобъ еще заробити и
овѣ поѣхати и докупити
ише. Суть зновъ такі
де, що таки зъ водси ку-
ють грунту въ старомъ
ю. Тѣ, що ѣдуть на-
вно до старого краю, ду-
нерозумно роблять, бо
тѣ грошѣ, що они выда-
ли на дорогу и за тѣ
нѣ, що зъ нихъ здеруть
окаты и рѣжні пивки,
ли бы собѣ купити два
и только поля, що ку-
и. Тѣ и тѣ люде, що
ують зъ водси грунту
тѣ за нихъ въ 10. боль-
якъ они вартѣ. Скварѣ,
зуть въ Америцѣ, адво-
и, нотарѣ и другі по-
дники здирають зъ чо-
ака послѣдну сорочку.
жежъ наші люде, що
ть купити грунту въ
омъ краю добре собѣ
читаютъ, що мы имѣ-
и напишемо и просимо
дуже, для власного ихъ
и, щобъ они поѣшли
ь тою нашою радою.
рѣ зъ Галичины еміг-
тѣ наші Братя Русины
кими масами до Брази-
и. Найбольше ихъ вандрує
одѣля. Они нещасливѣ
позадовжували ся, а
имъ не поможе, тѣ зъ
и йдуть въ свѣтъ за
Свою батьківщину
ють они за побдармо
ъ, або Мазурамъ,
хъ. Поляки спрова-
ъ. У Львовѣ заложи-
сины комитетъ, кот-
оче уратувати нашу
веку кровавицю, якъ
одей не въ силѣ ура-

позычали чужимъ бізне-
сѣстамъ, не тратили на дур-
не, але щобъ куповали тѣ
грунта подѣльскі, або и
въ иншихъ сторонахъ, кот-
рѣ можна теперъ за без-
цѣнъ набути. Не конечно
мусять они вертати на той
грунтъ, нѣ! Они можуть
его за якіебъ часъ дуже
дорого продати. бо грунту
дуже подскочать въ гору.
якъ только мине у нашихъ
людей дуръ еміграційный.
А якбы котрі хотѣли по-
кинути Америку и вертати
на грунтъ, то знайдуть
грунтъ подѣльскій, урожай-
ный, добрый. Не только
тамъ на Подѣлю, але и въ
иншихъ сторонахъ. Галичи-
ны можуть наші люде
грунта таньо купити. Оже
якъ маешъ чоловіче центы
и хочешъ купити добрый
грунтъ, за тѣмъ грошѣ, на-
пиши до насъ, до Редакціи
„Свободы“ — а мы вже
тобѣ въ листѣ напишемо,
якъ ты то маешъ зробити.

**Возьми картку и зголоси
ся до насъ на адреу:
„СВОБОДА“ 144 S. Fran-
klin Str. Shamokin, Pa.**

Чому наші люде въ ста- ромъ краю такъ таньо продаютъ грунту?

Читаемо по газетахъ, що
наші люде, найбільше зъ
Подѣля вандрують до Бра-
зіліи. Кожный зъ насъ на-
мѣтає ту бѣду, котра ви-
гнала насъ зъ подѣ роднои
стрѣхи, тѣмъ и така самѣ-
сенька бѣда, але ще боль-
ше сороката виганье на-
шихъ родныхъ Братѣвъ съ
Подѣля на тяжку нужду
до Бразіліи. „Най буде
гѣрше, щоби пнше“, каже
нашъ хлѣборобъ. Тѣмъ тяж-
ка доля того хлѣбороба;
вы Братя амер. Русины
понятія не маєте. Зъ голо-
ду и на холеру люде уми-
рають. А та нужда ихъ то
наслѣдокъ господарки Поль-
ско-паньскои въ Галичинѣ.
Паны польскі въ Галичинѣ
нынѣ мають все въ своихъ
рукахъ. Они наложили ве-
ликі податки и другі тя-
гарѣ такі страшні, подѣ
котрыми наші люде гинуть.

Они запродали свои киш-
нѣ и нашу шкуру жидамъ,
такъ, що жиды великі па-
ны и роблять зъ нами що
хотять. Въ ихъ рукахъ все
урады — и нашому чело-
вѣкови не вѣльно обѣзвати
ся, анѣ нѣгде справедли-
вости не знайде. Они, поль-
скі-паны, умысно порос-
пускали по краю агентѣвъ,
щобъ тѣ ворохобили на-
шихъ людей до Бразіліи.
А навѣтъ у Львовѣ зало-
жили товариство св. Ра-
фаїла, котре сотками на-
шихъ людей, высылає до
Бразіліи на неминучу
смерть. Навѣтъ знайшли ся
рускі свщенники, що смѣ-
ли говорити проповѣди до
бѣдныхъ жертвъ и св. крес-
томъ благословити, ви-
правляючи надъ ними
мовѣ-бы похоронны.

Хто-бы гадавъ, що поль-
скі паны страхъ добрі,
якъбы опѣкуны „ludku rus-
kiego“, що они дбають о
добро нашихъ людей. Паны
польскі, пѣляхта польска,
то найгѣрше дѣло рукъ
Сотворителя, якъ еказавъ
недавно бувшій міністеръ
нѣмецкій Бсмаркъ. Они
умысно допровадили нашъ
родный край до такой нуж-
ды, щобъ выгнати нашихъ
людей зъ роднои землѣ, а
на мѣсце ихъ спроваджу-
ють своихъ Мазурѣвъ. Жи-
ды, якъ знаеги, мають ве-
ликі грошѣ, скуповують
за безцѣнъ грунту водѣ
нашихъ бѣдныхъ людей, а
потѣмъ водипродують Мазу-
рамъ за больші грошѣ.
Наші рускі патріоты, але
такі патріоты, що ще ма-
ють здоровый розумъ, що
еще не подурѣли и не за-
хорували на великихъ по-
літиківъ на паньскоій ласцѣ,
зробили раду у Львовѣ и
постановили ратувати нашу
родну землю. Наші люде,
котрі мають якіебъ центъ,
а схотѣли бы купити землю
дуже таньо най зголосять
ся до насъ, до редакціи „Сво-
боды“ а мы листемъ ему
порадино, що має дальше
робити.

Торжественне посвящене церкви въ LANSFORD, PA.,

водбуло ся 28. с. м. при
участи великого здвигу на-
роду. Раненько, бо 15 ми-
нутъ до семи выѣхавъ я
зъ обома своими Братствами
до Лянсфордъ. На Алишцѣ
збольшилось наше товари-
ство особю Всеч. О. І. Кон-
станкевича зъ Шамокінъ.
Весело и гамѣрно доѣхали
мы, ажъ до Татаqua. Ту
збольшили наше товариство
Всч. ОО. А. Дзюбай зъ
Leisenring, Pa. и Волкай зъ
Brooklyn, N. Y. На дѣрди
въ Lansford, Pa. чекали на
насъ и на другі околичні
Братства, мѣсцеві Братства
зъ своими маршалками на
коныхъ. Кромѣ обохъ мѣ-
сцевыхъ Братствъ явились на
посвящене и два мѣсцеві
Братства словенскі, якъ
такожъ одно католицко-ан-
глійске. Зъ околицѣ прибу-
ли зъ Pottsville и зъ Mt.
Carmel. Около год. 11 за-
грали банды и вырушили
Братства въ похідъ черезъ
мѣсто. А прекрасный бувъ
се видѣ. Маршалки на ко-
няхъ, якъ отаманы у передѣ.
За ними банда, а водтакъ
сотки людей чвѣрками въ
рѣжныхъ шапкахъ и водзна-
кахъ. Я дививъ ся зъ горбка
биля церкви и здавалось
менѣ, що се войско гряде —
але очунавши зъ ненависти
до всякого мілітаризму, до
всякого неволѣня людекого
духа и людскои волѣ, при-
глинувъ ся я нашимъ Бра-
ткамъ и вычитавъ на ихъ
лица, въ ихъ рукахъ, що
они не жовнѣры староп.
драхлон Европы, но они
жовнѣры свои волѣ — они
жовнѣры за правду, волю,
свободу и за права вѣры
Христовои. Навколо церкви
установили Братства и по-
чалось благословеніе цер-
кви, котре довершивъ О. К.
Гуловичъ зъ Freeland, Pa.
при участі Всч. ОО. Т.
Обушкевича, А. Дзубая,
Волкай, Камѣньского зъ
Wilkes-Barre, Pa. Н. Молча-
ного зъ Audenrid, Pa. и
В. Мартяка зъ Hazleton, Pa.
Около 12 год. слѣдувала
Сл. Божа. О. Гулови ѣ спѣ-
вавъ св. Литургію при у-
части майже всѣхъ свя-

щенниковъ. Проповѣдь вы-
голосивъ О. Н. Молчани.
По скѣнченю Богослужѣня
подяковавъ мѣсцевый па-
рохъ О. Г. Мартякъ учас-
никамъ Торжества за лас-
кавый удѣлъ и водтакъ все
удалось на часть неофі-
ціальну — а се на обѣдъ.
Годѣ кѣлькома словами збу-
ти такъ важну хвилю, якъ
обѣдъ. Не буду розважати
ваги обѣду зъ боку гастро-
номіи — бо я и не знатокъ
той штуки, тѣмъ впрочѣмъ се
безъ значѣня великого. Я
хочу згадати про одну важ-
ну справу, яка ечилась
пѣдчасъ той хвилѣ.

Якъ бачимо зъ именъ свя-
щенниковъ були не гѣмъ
торжествѣ заступлені обѣ
партіи нашихъ, а се партіи
„Союза“ и „Соединенія“ —
Були репрезентовані обѣ
редакціи: „Свобода“ и „Вѣ-
стникъ.“ Зъ бесѣдъ, котрі
выголосили обѣ сторсы я
вынѣсь переконане, що обѣ
стороны носять ся зъ гад-
кою: помирѣня; мѣ-
бимъ сказати, воюючи та-
боры хотѣли-бы на якихъ
певныхъ даныхъ зблизити
ся. Сли-бъ я ге уважавъ се
за обѣдову поговорку и
навѣтъ не хочу вѣрити, що
она лишень такіи характеръ
мала, я щиро, навѣтъ зъ
ентузіазмомъ приплеснувъ
бымъ той щирѣй гадцѣ
сполученя всѣхъ рускихъ
силъ въ одну трѣвку, ро-
зумну організацію. Впро-
чѣмъ поговоримо пѣзнѣше
больше на той тематѣ. Въ
кѣнци годѣ не поднести
заслуги. О. Г. Мартяка, око-
ло будовы церкви. За ко-
роткій часъ его побуту въ
Америцѣ (здає ся 10 мѣся-
цѣвъ) змѣгъ вѣнъ выбудо-
вати такъ хорошу святницю.
Нарѣдъ рускій въ Lansford
збудовавъ собѣ церковь,
котра стоить на горѣ, мовъ
твердиня и неначе говоритъ
горамъ пенсильвенскимъ:
Ось и мы маємо церковь, а
въ коротцѣ будемо мати
все, що и другі культурні
народы мають.

Честъ Вамъ Братя зъ Lan-
sford-y!

Несторъ Дмитровъ.

SVOBODA
(LIBERTY)
Weekly Paper

The only Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at 144, South Franklin str; Shamokin, Pa. of each week by the Svoboda Publishing Co.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“ Printing Office
144 S. Franklin, str,
Shamokin, Pa.

Предплатя річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші про-
симъ высылати подъ адресу:
To „Svoboda“ Printing Office

144 S. Franklin, str.
Shamokin, Pa.

Наша газета выходитъ що
тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at
Shamokin, Pa. as second
class mail matter.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Со-
юза“ най посылають вступи-
не и мѣсячно до касіера.

Mr. Gr. Chylak
Olyphant Pa.

И увѣдомити секретара
подъ адресою.

Rev. Nestor Dmytriw
Mt. Carmel, Pa.
P. O. Box. 599.

T. TALPASZ,

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

Рускій Рестораторъ

— и —
готельничій

246

PEARL STR.

SHAMOKIN, PA.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрий вечеръ, друге мой!
— Добрий вечеръ, сестро!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

..
— Що за Талпашъ? Зовиди охъ!
— Та-жъ громадъ нашъ мѣлкій
— У него жъ руская
— Подружничать съ нами!

..
— Що за брѣвня въ нѣмъ тамъ!
— Облѣзай са факелъ!
— Облѣзутъ якъ братамъ!
— Такого надружничать!

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Допись зъ Bethlehem, Pa.
Дорогі читателѣ!

Въ нашомъ мѣстечку есть
дуже мало Русинновъ, бо ся
не знайде анѣ дванайцять,
ту лемъ самі Словаки. То
вамъ пишу, якъ заходитъ
ся словенскій священникъ
Новацкій зъ своимъ наро-
домъ. Каждому робѣтничови
стягають гроші (коллекту)
на офіс на храмъ словац-
кій не такъ, якъ на другихъ
плейзахъ, тамъ де мають
кураторовъ до храму божо-
го. Кураторы по пинихъ
плейзахъ урадыть разомъ
зъ священникомъ, якій ладъ
мае бути въ парафіи и
посля того поступають. Але
гевъ Словаки у насъ не ма-
ють жадного куратора, лемъ
тільки душпастваря, котро-
му нѣхто не дораджуе,
тільки вѣнъ самъ своимъ
парафіянамъ. Правда не має
священ. Новацкій великыхъ
заходѣвъ, бо не ходитъ, анѣ
не посылае нѣкого по кол-
лектѣ, только разъ въ рѣкъ
самъ по коллектѣ ходитъ,
а то по колядѣ. Вѣнъ за-
писуе каждого чоловіка по
имени, або его нумѣръ въ
робѣтѣ и подасть на офісъ,
а на офісѣ обтягнуть кож-
дому робѣтничови припей-
дѣ. Не только Словакамъ
обтягають, але и нашому
Русинови, не знати, зъ якои
причины. А обтягають зъ
платнѣ безъ пощады — хотъ
бы чоловікъ мавъ только
одинъ день въ тыжни вы-
роблений. Колька тыжнѣвъ
тому выдумавъ священникъ
Новацкій таку штуку:
Давъ набити тикетѣвъ на
балъ и зайшовъ на офісъ,
попросивъ супрезидента,
щобъ каждому робѣтничови,
чи вѣнъ Словакъ, чи Ру-
синъ стягнувъ припейдѣ по
долларови. И такъ стало ся.
Розумѣе ся, що то найлѣп-
шій способъ, бо якбы бувъ
хотѣвъ по гавзавъ зъ тике-
тами, то ледви 10-й бувъ бы
взявъ тикетъ и то не за
доллара, только за 50 цнт.
За для того вчинивъ ся
крикъ-нонѣжъ людми, а
священникъ сказавъ, що то
на офісѣ зайшла змылка;
най каждый прійде на пле-
банію то достане 50 цнт.
Богато було такихъ, що не
хтѣли ити на плебанію, але
за то нашѣ бабы вычитали
священникови порядныи
„Отче нашъ“ на мѣстѣ. А
якъ котрый жадавъ звороту
цѣлого доллара и тикета
зовсѣмъ не хтѣвъ взяти, то
священникъ Новацкій по-
скарживъ супрезидентови,
а той нагнавъ робѣтничка зъ
роботы. Таки то у насъ
господарка! Такъ мусять
нашѣ Русины терпѣти водѣ
чужихъ. А для чого? Бо
нашѣ Русинъ не знае, хто
вѣнъ есть. — Всѣ тримають
насъ, або за Словаковъ, або
за Унгаровъ. Американцѣ
до теперъ не знаютъ, що
мы нѣхто иншій, только
Русины.

Иванъ Коцуръ.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

БЕРИ ПЕТРЕ НА РОЗУМЪ!

Допись „Свободѣ“ зъ Гали-
чины.

Листопадъ 3-го листопада 1905.
(Ковель)

А теперъ друга паскудна
натура нашихъ селянъ така:
Чи треба, чи не треба,
передъ першимъ лѣпшимъ
недопанкомъ гнѣся до зем-
лѣ, хотъ бы самъ бувъ и
богачъ. Зъ хлопа пѣвъ свѣ-
та жне, а вѣнъ протѣ цѣны
собѣ не знае и має пана
за якогось лѣпшого чоло-
вѣка. А той панъ часомъ и
зломаного феніка не вартъ!
Якъ жежъ такого селянина,
чи робѣтничка шанувати,
коли вѣнъ самъ себе не
шануе? Тому й поневѣря-
ють его и зневажаютъ, хто
не хоче.

А третя паскудна натура
нашого селянина така, що
нѣкому не вѣритъ, хибѣ
одному жидови, хотъ той
нѣ него шкѣру дре. Ты до
него приступай и зъ сер-
цемъ и зъ пердемъ, учи
его, показуй дорогу, цѣлуй
его, прося: „зроби такъ,
брате, якъ я тобѣ раджу,
буде тобѣ добре!“ — Нѣ!
не послушае; ще въ очі
нѣбмы покорить ся, а поза
очи шукай вѣтра въ поли...
Неразъ ажъ жалъ дивити
ся, якъ неодиень панотець
або и иншій Русинъ нав-
чавъ селянъ рѣкъ, два, вѣнъ
ба и десять лѣтъ и вже
думае собѣ: отъ-отъ буде
гараздъ! — нѣ, нехай толь-
ко трафитъ ся въ селѣ якій
проворный Мошко, вся ро-
бота за одинъ рѣкъ пойдѣ
за нѣчо, а ты панотце чи
хто тамъ, хотъ сядъ тай
плачъ! Що вже нашѣ людѣ
натерпѣли ся черезъ ту
дурну натуру, того нѣ спи-
сати нѣ переказати, а по-
правы все ще не видко.

Читаю я въ „Свободѣ“,
що и у Васъ ще людѣ на-
шѣ такі самі, якъ буле въ
старомъ краю; н. пр. гро-
шей не дадутъ до касы,
тільки дома ховають. Знаю
я ту такихъ селянъ богато;
тысячки мають, а думаете,
що дадутъ ихъ до касы?
Дежъ тамъ! Тримають въ
скрынѣ або въ стрѣхѣ и тра-
тятъ на томъ страшенно,
бо процентѣвъ не берутъ.
Що-жъ тутъ зъ такими люд-
ми починати, коли ихъ
нѣякъ не навчишь; не
вѣрять нѣкому и вже. Вы-
ходить зъ того таке, що не
поможуть и гроші, якъ ро-
зуму нема.

Познали Поляки оту ду-
ру натуру нашихъ людей
и думаютъ собѣ: Та що?
або они хотять чого боль-
ше, крѣмъ їды? Чи они
себе шанують, чи они сво-
ихъ проводниковѣвъ слуша-
ють, чи они живутъ такъ
якъ людѣ? Та най пропа-
дають, коли такі! Отже
и не рахують ся нѣ зъ

нашими селянами нѣ зъ ихъ
проводниками. Що-жъ вар-
та евераль безъ войска,
або якъ то войско непо-
слухне и дурне? Програе
битву, хотъ бы зъ кимъ.

Такъ то и въ насъ; про-
граемо битвы, бо силы не
маемо тай не думаемо по-
правити ся такъ, щобы та
сила була. У насъ дехто
каже: „Ахъ Боже! кобы то
нашѣ Поляки и жиды трохи
попустили пута, тожъ то
бы мы показали, що мы
вмѣємо!“ Може въ томъ и
правда, а може и нѣ; може
бы мы що потрафили, а
може и зовсѣмъ нѣчого. Бо
я собѣ мѣркую такъ: Отъ
въ Америцѣ, де буде вже
тільки Русинновъ, що на
Буковинѣ. Тамъ нема нѣ
Поляковъ нѣ Волоховъ нѣ
Мадяровъ нѣ Москалѣвъ;
жій собѣ, якъ умѣешь;
нѣхто тобѣ не боронять
Нѣхто на тебе не настае,
абы ты бувъ Полякъ, Во-
лохъ, Мадяръ або Москаль.
будъ Русинномъ, пильнуй
свого! Ну, а скажѣть менѣ
по правдѣ, чи дуже то такъ
вы, американскій Русины,
пильнуете свого? Десятъ
пильнуе, а десятъ тысячъ
нѣ! А чому? Бо де бы вы
Русина и не посадили, вско-
ды вѣнъ не покидае такъ
скоро свои злои натуры.
Отъ и „Свобода“ оповѣдае
зъ житя американскихъ
Русинновъ такъ самі исто-
рин, якъ бы они дѣляли ся
въ Старомѣшчанѣ або въ
Бережанкахъ, а не въ Аме-
рицѣ на вольной землѣ.
Здѣсь ся людѣ тамъ, хотъ
тяжко працюють, та всежъ
хлѣба не голодній; чому-жъ
они за чимъ больше не ту-
жать, чому на тыхъ 200.000
американскихъ Русинновъ
такъ-мало горне-ся до сво-
ихъ товариствъ, такъ мало
читае свою часопись „Сво-
боду“? Адже тамъ уже не
давить нѣ Ляхъ, нѣ урядъ.
нѣхто! Чому такъ мало
людей слушае своихъ ци-
рихъ проводниковѣвъ панот-
цѣвъ, коли они кажутъ:
„Складайте ся на Народ-
ный Дѣмъ! Читайте „Сво-
боду“! Аджежъ ти людѣ
ОО. Обункевичъ, Констан-
кевичъ, Грушка, Дмитровъ,
Стефановичъ, Арданъ, якъ
ихъ знаю, зъ дорогого серця
радѣ бы бачити всѣхъ Руси-
новъ въ гараздѣ и зъ розу-
момъ — то у нихъ цѣль ихъ
житя! Чому-жъ такъ тяжко
имъ зѣбрати всѣхъ Русинновъ
до купы?

Отже я мѣркую собѣ:
Коли бы и американскій
Русины на своій вольной
земли показали ся такіи
самѣ неохотѣ до громадско-
го спѣльного дѣла, до нау-
ки и просвѣты, якъ нашѣ
въ Галичинѣ або Буковинѣ,
то то бувъ бы доказъ, що
нашѣ житя нема, мы му-
симо гинути. Мы въ ста-
ромъ краю, коли намъ що
не вдасть ся, заразъ каже-
мо, то правительство и По-

ляки або Москалѣ не дають
намъ жити. Добре, най бу-
де, що то правда. А коли
такъ, то вже хто якъ хто
а американскій Русины не
смѣють на нѣкого вину
звалювати, хибѣ на самотѣ
себе, бо надъ ними не пану-
ють Австрія, нѣ Польша, нѣ
Россия! Тому кажу, що вы
американскій брата, му-
сите посвѣдчити, до чомъ
Русины на воли способніи
Мы на Васъ дивимо ся, якъ
на тыхъ, що намъ мають
показати дорогу, на котрѣ
повиненъ дѣстувати свобода
ншѣ Русинъ, не говованъ
нѣкимъ. И мы вѣримо твер-
до, що хто зъ васъ повер-
не до жѣмъ, той не переїде
заразъ наново натуру ти
кои, якъ у селянъ въ старомъ
краю, только будъ
знати собѣ цѣну и народъ
ви цѣлому. А вы, що тамъ
за широкимъ, далекимъ
океаномъ останетесь, зна-
те-жъ пошанувати тыхъ, и
Васъ напроваджують
добру дорогу, вѣрте имъ
учѣть ся, спмагайте
разомъ — однимъ словомъ
дайте прикладъ, якъ тре-
жити. Коли мы дознае-
ся про Вашѣ гарчѣ поро-
ки, то мы ту въ старомъ
краю розтрубимо ихъ
всѣ стороны нашего кра-
ю, подѣ австрийскимъ и мо-
ковскимъ цѣсаремъ, що
каждый знавъ и добре со-
то на вусъ намотавъ, и
Русинъ только въ ар-
мы, а не въ волю вѣнъ
мусѣвъ такий, що ни
можна передъ цѣлымъ се-
томъ похвалити ся.

Будьте здорові!

Иванъ Грушка

Холера въ Галичинѣ
тримаеся больше-менше
одномъ щѣбли — межѣ 3
30 хорыхъ денне. Де
проявилась, тамъ держѣ
ся довше. Станъ поше-
зъ 7-ого т. м. представѣ
ся ось-якъ: Въ Хороселѣ
въ гусятинскомѣ селѣ
хорыхъ 7, занедужали
особы, выздоровѣла 1 и
мерла 1, остае въ лѣче
7; въ Радеховѣ въ ки-
нецкомѣ остали хорі 3
бы, занедужала и поме-
1, остають въ лѣченіи
въ Бишовѣ въ сокальскѣ
хорі 2 особы; въ пов.
ноцѣльскомѣ: въ Кричѣ
остали хорі 3 особы, за-
дужала и померла 1 особа,
осталось 3; въ Острѣ
остали 4 хорі, подужала
а остають въ лѣченіи 3
бы; въ Тернополѣ хорі
особа, въ Рѣздвянахъ 1,
Струсѣвъ 2 и въ Варшавѣ
цяхъ 2 особы. Разомъ о-
лось було зъ попереднихъ
днѣвъ 24 особъ хорі
занедужало 6, подужало
померли 3, остае въ лѣче
25 особъ.

СТРІЛЕЦЬ.

Повість О. Федьковича.

I.

Мой старший брат, знаєте, та кохався я у стрілецьтві. — Господи, що кохався! Як бувало, яка динка випаде, що не може собі погуляти тими темними лісами, то его аж нема. А хороший був собі парубок — о хороший! Усе в чорній одежі ходив, в дорогий — а чупер пошив собі коротенький, чисто.

Полує мой братчик, що полує, але вдові якогось часу став вонь дуже баритися по лісах. А дядик разь пытають: „А де ти так забарився, Онуфрію?“

„Да я, каже, „гнати“ ся за оденем аж під самъ Буковець!“

Дядик лише покрутила головою: „Да чи ти собі, хлопче, куничку де не переймає?“

Мого брата мовь бы хто окрономъ попаривъ, такъ зачервонѣвъ ся, та и утѣкъ зъ хаты, а дядикъ у смѣхъ: „Еге!“ кажутъ, „туда стежка въ горохъ?“ — Полягали.

II.

Господи, що я бувъ хлопцемъ пустий! Де бувало, якъ хвигль вистроюють ся по селу, то безъ мене не обійшло ся: — „Ого!“ кажутъ люде, „отсе вже того шибеника робота!“ Але про те мене всѣ любили, а дядикъ найдуче.

Другой дини досвіта, братъ зновъ крѣсь на плечѣ та въ лѣсъ, а дядикъ мене кличуть: „Грицьку!“ ану сюда, — Грицьку!“

Я прибігаю: „А що тамъ дядичку?“

„А иди-жъ менѣ“, за Онуфріємъ на зирѣ, та дивися куда вонъ поде, та що вонъ робить-ме. Але сохранны дѣ!“

Мене мовь бы масломъ хто помастивъ. „Гайда, гай!“ кажу, та й стрѣбую въ лѣсъ, мовь та явда. — Дивлю ся, а братъ такъ такъ стриже плаємъ, такъ стриже! ажъ хвоя сыплеть ся; такъ ему, бачте, квапно. А я все за нимъ, все за нимъ — суну ся, якъ лисъ.

Не далѣчко якось хутори запинивъ, зазираю по підъ лѣсъ такъ уже приязно! „Не видно“, каже, „забарилася“.

„Еге“, гадаю я собі, та мовь той кѣтъ вихопивъ ся на одну високу ялицю: сиджу собі якъ дѣтько, вѣчирить.

А братъ зъ-за череся угорське свое pistolотко: примнувъ разъ, примнувъ и другий, ажъ горы загуркотѣли, та й сѣвъ собі на колодѣ а я ажъ щипаю ся зъ цѣкавости, що то буде.

Ажъ тутъ: чахъ! чахъ! — крадѣть ся по-підъ лѣсъ молодичка, мовь ласичка. — Прибігаю. „Отто“, каже вѣдхавшись, „отто-жъ я забарилася! Заразъ сѣла коло его, покляла голову собі на колѣна. Братика мовь бы чарами хто обійшовъ!..“

„Ади, що я тобѣ принесла“, каже вона, та й посягла за пазуху. Я хотѣвъ лѣпше видѣти, нагнувъ ся зъ ялицѣ, а вершечокъ хрусъ! — а я регѣть зъ нимъ до землѣ! Охъ, обдряпавъ ся-жъ я на ломачѣ, обдряпавъ! Братъ до мене: „А тебе“, каже, „котрий андхристъ сюда прийвѣсь, та ще въ смерѣчку высадивъ, — га? Не мѣгъ зависнути, та тутъ тебе чортова неня выпалила?“

Я такъ вже и стогну! „Охъ!“ кажу, „ой-ой! гину, свѣчки гину!“ А тутъ, такъ быхъ смѣявъ ся, що ажъ пукаю, та не смѣю, — убе, гадаю собі.

„По-но!“ каже, „я тебе заразъ выгою! Лишь кобы менѣ дядикъ за макъ-зерно довѣдали ся, що тутъ було, то на колу тебе повѣшу, хло! якъ ворону! Рушай домѣвъ!“

Нѣколи було не йти. Пошовъ.

„А що?“ пытають дядикъ.

„Та нема нѣчого“, кажу. Вперше я отсе передъ дядечкомъ абрехавъ. Та добре, що хотъ не забоживъ ся.

III.

Щось у три чи чотыри дни по томъ чуемо мы: по душѣ. Ненечка заразъ и стрепнула: „А кому-жъ отсе?“ кажутъ.

„Та по старому Вердареву“ уповѣдають.

А мой братъ не ждавъ и тыждя, але каже старинѣ: „Я хочу женити ся!“

„Таже ты ще молоденькій!“ кажутъ дядикъ; нѣ-яко тобѣ ще вязатись; отъ погуляй собі ще роковъ зо два, щобы тобѣ жалю не було по твоѣй молодости.“

„Я вже доволѣ нагулявъ ся, дядечку! пора менѣ газдою стати ся“.

Дядикъ подумали трохи. „Про мене!“ кажутъ. „А де-жъ ты мѣркуешъ брати?“

„Бердареву молодичку“.

Неня въ плачѣ: „Сыну мой, золото мое, соколе мой! не бери удовицѣ! У вдовицѣ чары на полицѣ. Не бери голубе мой!“

„Коли не дасте менѣ брати Бердареву, то йду въ свѣтъ вѣдъ васъ; я безъ нею не могу жити“.

А ненечка ему въ ноги: „Бери“, кажутъ. „де хочъ; бери, що хочъ, лишь не йди вѣдъ мене, не йди соколе! я умру“.

У пять недѣль водоградъ и весѣлля. Господи, що гуляли! Лишь неня хо-

дили мовь учить; не по ихъ була ся пара, та щожъ уже мали своїй голови робити! А тѣтка все ходить та въ одно: „Починено! починила ему, о починила, Онуфріюку, мой сыну!“ Дуже вони, знаєте, брата любили, а такъ собі були, що якъ намотають собі що на вуся, то все дарма. Абы ихъ убивъ, то вони все своєю будуть.

А люде все до нихъ: „Та бо мовчѣть уже, тѣточко! хотъ теперъ мовчѣть, — не чинѣть славы, голубочку!“

Такъ вони: „А чому же быхъ мала мовчати га? Я не буду мовчати! Таки щобы знали, що починила, починила, починила и починила! А хтожъ видѣвъ, щобы такий цѣвъ молоденькій та дививъ ся на такую бабу? Передъ панями, передъ понами, передъ свѣтами казати-му, не то що! У девятьохъ церквахъ присягну, ой присягну!“

Конецъ буде.

НОВИНИ.

— Д-ръ Юсифъ Олеськовъ

помѣстивъ въ „Дѣлѣ“ отсеписьмо: Дня 14 там. м. вѣдбула ся довѣрочна нарада въ справѣ емигранціи нашихъ селянъ, въ котрій взяли участь зъ Русинѣвъ замѣцевыхъ слѣдуючій Ви. панове: сов. Лонгинъ Рожанковский адвокатъ въ Золочевѣ, Павло Думка зъ Купчинѣ, Кирило Геникъ зъ Березова, Иванъ Радукъ зъ Глушкова, Иванъ Гошоватюкъ зъ Городенки, д-ръ Теофилъ Окуневскій зъ Городенки, о. Иванъ Мащакъ парохъ зъ Пегуторъ. Мих. Лавришко зъ Городенки, Петро Рыбншій зъ Невизкѣ, д-ръ Андрій Чайковский адвокатъ зъ Березанѣ и Стефанъ Гарматѣй зъ Купчинѣ, а зъ мѣцевыхъ д-ръ Иванъ Франко, д-ръ Юсифъ Олеськовъ (ул. Голембѣ ч. 11 А.) Вяч. Будзиновскій, д-ръ Андрій Косъ и д-ръ Ник. Шухевичъ. — По выслуханю справоздани д-ра Юсифа Олеськова зъ его подорожи по Америцѣ узнали зображенію однодушно конечнымъ заняти ся, практично справою емигранціи. Годѣ дальше намъ байдужно придивляти ся, якъ нашъ народъ зъ нужды продае жыдамъ за повѣ-дармо грунты и кидаетъ ся товпами на ослѣпъ до бразилійского пекла, куда его ваблять платни за кожду голову чужий и тутешній агенты. — мимо рапорту австрійскихъ консулѣвъ звѣрстающихъ увагу правительства на дуже лихъ условія емигранціи до Бразиліи и на немилосердній здирства великихъ лавокъ по дорожѣ, и мимо того, що кождый освѣченый човѣкъ, котрого занимае

тота справа мусить прийти до переконаня, що горшого мѣсяца до емигранціи, якъ Бразилія, годѣ вышукати. Мусимо ратувати землѣ переходячу за повѣ-дармо въ руки жидѣвскій; мусимо ратувати люде вѣдъ побѣлѣ, котра ихъ чекае въ Бразиліи. Выбранный стислѣйшій комитетъ поробить кроки до того, щобы мы могли посередничати въ продажи землѣ въ христіанскій руки, вказували емигрантамъ яко цѣль емигранціи краѣ, въ котрыхъ можуть здобути собі лучшу будучность, звернути часть емигранціи до державъ Сполученыхъ, де заробѣтки въ найновѣйшіймъ часѣ зновъ починають оживати; заповнити емигрантамъ найдешевшій переѣздъ и хоронити ихъ реально вѣдъ вызыску. Въ протягу колькохъ тыждѣвъ выйде книжочка д-ра Олеськова зъ найдокладѣйшими информациями и радами для емигрантовъ. Нехай же-жъ люде не ѣдутъ юрбами до Львова по личній информации, нехай здержать ся зъ выѣздомъ, бо и такъ на грунті нема по що пускати ся передъ весною. Незадовго знайдуть всю пораду и опѣку у своихъ.

CLERICAL COURT.

Вже другій тыждень на-поиненій готелѣ въ Sunbury великимъ числомъ людеи зъ Mt. Carmel и Шамокинѣ. Справы, котрі розбирають ся передъ судіями присяглыми суть такъ брудній, такъ гидкій, що мы не вжались-бы про нихъ згадувати, щобы не сплямяти ними нашої газеты. А хто суть тіи оскарженіи, хто есть причиною себѣзасни и згоршенія публичного? Ану вгадайте — легко вгадати: польскій ксьондзъ.

— Бреха, такъ звана Richards въ Mt. Carmel цѣлый минувшій тыждень не робила, зъ причины браку ордеру на вуглѣ, сего тыждя почала зновъ роботу.

— У насъ, въ околицѣ Шамокинѣ и Mt. Carmel лужили ся тими часами дуже часті покарѣченія по майнахъ, а навѣтъ колькохъ на смерть убило.

— Въ Mayfield, Pa. близько Олифанту покарѣчили тяжко въ майнахъ слѣдуючихъ людеи: Урбана Андраша лѣтъ 22 родомъ зъ Баницѣ пов. Грибовѣ зъ Галиччины и Амброза Бурена зъ того самого села. Оба они нищасливи мешкають на одной станціи и тамъ завели чистый шпиталь — раны у нихъ такъ страшній, що годѣ до нихъ дѣткнути ся. Оба они бѣдній не належали до жадного Братства, тай и нема кому

изъ доглянути. Найжше нашій люде записують ся до Братства и до „Союза“, щобы въ случаю нещастія не гинули безъ опѣки.

— О. Иванъ Арданъ вѣд-спѣвавъ першу Сл. Божу на Амѣр. землѣ въ Mt. Carmel, Pa. и выголосивъ привѣтну проповѣдь. Просторій стѣны церкви не могли примѣстити великого здвигу народа, котрий посѣлшивъ до дому Божого, щобы побачити нового священика. Наші Русины зъ ситизизмомъ витають своихъ душпаствей, що прибувають працювати для славы Бога и добра своего рѣдного народу.

— Въ Chicago, Ill. православный епископъ Николай, розпочне будову великанской катедральной церкви, за суму 500,000 дол. Будову сю зарядивъ петербургскій святей Синодъ. Якъ велика буде ся будова, можна змѣркувати зъ того, що сама презвитерія с. е. частинна церкви где ся знаходитъ престолъ, буде займати просторонь одного акра. Катедра буде выбудована пѣсля вѣходного стѣлю.

Епископъ Николай подчасъ своєї послѣдней поѣздки до Петербурга, налѣгавъ на такъ званный святей Синодъ и представивъ царю, що належить ся енергично взяти теперъ до мисіи въ Сполученыхъ Станахъ, бо матеріялу есть тамъ подѣ недостаткомъ. — Матеріаломъ тымъ есть нашъ бѣдній рускій народъ зъ Галиччины и Угорскои Руси. Вже той бѣдній народъ рускій мае ажъ занатдо непрошенихъ опѣкунѣвъ. Въ старомъ краю хотѣли вѣдоброти намъ нашу народность, та зробити насъ Полаками, Мадярами, та Словаками, ту въ вѣльній Америцѣ, хотять намъ выдерти нашу вѣру. Однакъ тяжка буде тая борба ту въ Америцѣ для нашихъ противниковѣвъ. Мы станемо до той борбы съ всѣми силами и маемо повну надѣю, що народъ нашъ не запродасть своєї души за сребренники Юды.

Отцы духовній! Вы провѣдники народу! лучѣть ся разомъ, а вѣспѣлыми силами поборомо противника.

— Властитель копальни углѣ въ Пенсильваніи оголошуютъ, що подвизнать цѣну углѣ, а то для того, щобы подвизнати платню работникамъ. Вѣдомость есть красна, однакъ есть она подлымъ подступомъ. Передѣсьмъ цѣна углѣ есть теперъ така сама, якъ була передъ 3 роками, а работники мають платню значно обнижену. Если-бы властитель хотѣли честно посту-

пяти, то напередъ под-
выжили-бы платню работ-
никамъ, а водтакъ цѣну
угля. Однакъ капиталисты
хотятъ лишень зъ бѣднаго
люду користати.

JOS. WOLF.
SHAMOKIN, PA.

The
Standard
Combination.

Наибольшій складъ убранныхъ
на цѣле мѣсто, такъ для
старшихъ, якъ и для дѣтей.
Убранный наизысочайшаго
добраго гатунку и наини-
зѣйшаго крою, завсѣгда
суть на складѣ до выбору.

Оверкоты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00
Цѣле воиные убранные для мужчинъ
можно достати въ цѣнѣ почавши отъ
\$7.00 и вышше.

Великій складъ капелюховъ, шапокъ,
серочокъ и другихъ потребныхъ рѣчей
до убрания са.

Кто хочѣ добре и красно
убрати ся нехай сѣштитъ
Иоса Волфа

на Shamokin Str. N-ro 703.

D. SALEY

102, Essex str.
JERSEY CITY N. J.

Продае книжки рускыя:
**МОЛИТВОСЛОВЫ, БИБЛІЯ,
ЖИТІЯ СВЯТЫХЪ**, всякы по-
пулярныя научныя брошюры
и другыя рускыя книжки.
Календари на 1896-ый
рокъ по 40 и 50 цѣнт.
Буквари по 20 цѣнт.

JOSEPH WALLISCH
(Иосифъ Валѣшъ)
212 Lincoln Str.
SHAMOKIN, PA.

Наилѣпшій, наисолід-
нѣйшій и наитанѣйшій
кравецъ на цѣле мѣсто.

Робить дуже ладно убрания новыя
на пѣсля, недѣль, свята и на
будущи дни. Кто разъ у него ку-
пиль убрание, певно, нѣколи до
другого краца не зайде, бо такъ
полюбилъ его роботу, що и другому
ще порадитъ зайти до него.

Спробуйте крайне, а не
пожалуйте.

JOHN GLOWA,
EXCELSIOR, PA.

Одинокій штормъ на
цѣльи Excelsior
Ивана Гловы.

Вже его непотребу-
емо захвалювати, бо
кождый не водѣ нинѣ
его знае, а хто еще
не знае, най зайде и
купить, а певно не
пожалуе.

**Ю. Ципчакъ и Г. Троха-
новскій.**

46. Second Str.

MT. CARMEL, PA.

На цѣле мѣсто одна, однѣ-
сенька руска бучерня.

Мясо все свѣже и добре.
Розвозять въ часъ и скоро.

Люде добры, чияжъ вѣчно
будемо вспомагати чужихъ?

HENRY PARRY

одинокій водповѣдный кан-
дидатъ на.

Директора убѣгихъ
(Overseer of the Poor)

При надходящихъ выбо-
рахъ на сию посаду голосуй-
те Братя на Генрика Парра.

W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапорѣвъ (фаяъ
Хоругѣвъ, Ознакъ
Пасѣвъ, Шапокъ для Братствъ)

Фана для парады зъ най-
лѣпшаго едбау; чотыри и
повѣ черезъ шесть и повѣ
стоупъ со всѣма приборами
\$25, и 26.75

Прапоры большы зъ найлѣпшою ма-
те- ріа по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00

Цишѣть по цѣнники и по
пробу до:

R. H. MORGAN

9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

Dr. F. J. MEEK,
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
103 Shamokin, str.

Одинокій лѣкаръ, слабѣннѣй-
на цѣле мѣсто. Лѣчить вся-
кыя хоробы совѣстно и въ ко-
роткомъ часѣ. Особливо не-
зрѣлованный лѣкаръ въ спра-
вахъ положничихъ. Говоритъ
по англійски, по руски
и по польски. Горячо пору-
чаемо сего знаменитого док-
тора, нашимъ Русинамъ.

**НАЙСТАРИША, НАЙЛУЧ-
ША, НАЙСЛАВНѣЙША
АПТИКА**
есть безперечно

T. R. CLARKSON & CO.
Cor. Shamokin & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

Всѣ докторы мѣжь котры-
ми и Д-ръ Миколайчикъ
шлють свои реценты и по-
ручаютъ всѣмъ тую аптику,
де всѣ лѣки приготавлиють
ся совѣстно.

Dr. JOHN SZLUPAS,
Office: 421 Penn Ave

Telephone: 1613.

SCRANTON, PA.

АПТИКА СЛОБЕНСКА.

Лѣчить всякы хоробы въ ко-
роткомъ часѣ и успѣшно.
Поручаемо сего добраго лѣкаря нашимъ
братимъ Русинамъ.

THE LYNDHURST,
Shamokin Str.

РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ.

Єрешъ Лучковецъ
Иванъ Сѣнора

Маяють завсѣгда дуже
смачны на способъ краевыи
приладжени сѣдана, обѣды
и вечери, теплы и земны
перекуски (lunch), пиво, го-
рѣвкѣ, вина, лѣкеры най-
лѣпшаго гатунку.

Услуга пильна и солідна.

Памѣтайте на своихъ!

ЮЛІАНЪ КОПЫСТЯНСКІЙ
Гаврилъ Малинякъ

Гуртовный складъ
(Wholesale)

20 Market str.

SHAMOKIN, PA.

Маяють завсѣгда на скла-
дѣ свѣже добре пиво въ
великихъ и малыхъ бочѣв-
кахъ зъ наилучшихъ брова-
ровъ, горѣвки (whiskey) и
лѣкеры найлѣпшаго гатунку

Братя! заставляйте у сво-
ихъ.

O. MURDZA & BRO'S.
O. МУРДЗА и БРАТЪ.
46. Second str.
MT. CARMEL, PA.

Только оденъ рускый штормъ
на цѣле мѣсто. Всякы това-
ры найлѣпшаго сорта.
Услуга точна. Конѣ, якъ
каты.

Купуйте люде у свого, вже часъ поки-
нути жидовъ.

РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ
727 Commerce str.
SHAMOKIN PA.

Манажеры:

Михайлъ Лабовскій

Михайлъ Колодѣй

Всякы товары найлѣпшаго
сорта, дуже тунѣ.

**Родимцѣ! не спомагайте жи-
довъ, але своихъ братѣвъ!**

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНОВЪ.

300

PEARL and MULBERRY str.
SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до
него.

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ

424 Shamokin Str.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякы
другы здоровы напѣтки. Го-
тель чистѣнскій, услуга по-
рядна, честна и солідна.

**Вже часъ покинути чужихъ,
а себе самихъ подпомагати!**

LIASNOWICZ & FEINBERG
(Ляховичъ и Файнбергъ)

425 Shamokin str.

SHAMOKIN, PA.

**Польско-литовскій zegarmis-
тры и ювелеры.**

Всякы направи зе-
гарковъ выконують точ-
но, танко и въ корот-
комъ часѣ. Обручки
слюбны, якъ хто купуе
достаетъ въ поларуку
арный с. дѣлѣть.

**Стѣнный zegary дають на
выплаѣть.**

**ОДИНОКІЙ РУСКІЙ
ШТОРЪ**
въ
ОЛИФАНТЪ ПА.
Пѣдъ зарядомъ
ГЕСЕТІЯ ХИЛЯКА

Звѣстнаго рускаго патриоты.
Есть се наилучше заосмо-
трѣнный зѣ всѣхъ штормѣвъ
во всѣ потребныя товары и
всякаго рода по якъ най-
танѣйшій цѣнѣ.

Каждый тамошныи Русинъ
уважаючи себе правдивымъ
и щирымъ патриотомъ, най
сѣштитъ до своего рускаго
шторму. Особенно нашъ га-
здынь най йдутъ громадно!

Нащо Юськовъ, Шмольвъ
помагати? Идѣть до своего.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лѣгайскаго дѣла
въ

Мт. Carmel, Pa.

Поручае любымъ крайнамъ
свой добре заосмотрѣнный
ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и ци-
гары наилучшаго сорта.

Таный и выгодный почлегъ.

Снѣдане, обѣдъ и вечера
все свѣже, смачне и дешево.

Попробуйте

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Creek Store Company)

415 Shamokin Str.

въ **ШАМОКИНЪ ПА.**

Поручае мѣсцевымъ Руси-
намъ и на околицю свой
богатый складъ всякаго ро-
да викуталѣвъ и майнер-
скихъ знарядѣвъ.

Е тутъ мясо

И лопата,

Суть и скиръя

И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.

Е чернущка,

Е петрушка.

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury Str.

SHAMOKIN, PA.

Великій складъ всякаго
рода убранныхъ для старшихъ
и для дѣтей. Капелюхи,
шапки и всякы другы
рѣчи того рода въ найлѣп-
шомъ гатунку, въ низькихъ
цѣнахъ.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердце май, ближняго люби, церковь посѣщай, Свободу читай,

Р. съ святу любви, доброду научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ лютерію не грайте, только грѣшъ шадѣть

Братя! намъ треба „Народного Дому“, ану скинитесь по центови Се не забувайте! Буде зъ васъ.